

APPELUL

Săptămânal independent

Iscris Nr. 1/ 128 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Pe an 390.—
Pe banchet, industrii, toate inst. part. și publ. 2000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA.

Arad, Str. Gloșca 7, Tel.: 19-91
TIPOGRAFIA, TEL.: 14-84

O nouă victorie

Ne sosesc tot mai des comunicatele oficiale care anunță cucerirea câte unei noi localități sau port. Aceste comunicate sunt totdeauna primite cu entuziasm, căci fiecare biruință, fie cât de mică, apropie armatele popoarelor civilizate care luptă pentru biruința Crucii și dreptate, tot mai aproape de victoria finală, care va întrona lumina mântuitoare și creativă a spiritului creștin în Continentul nostru.

Astfel, comunicatul care anunță că, în urma unor lupte înverșunate orașul Rostov, de pe cursul inferior al Donului, a fost ocupat de către trupele rapide ale armatei germane de sub ordinea generalului von Kleist, a fost înregistrat cu vie satisfacție de către presa statelor aliate cu Axa.

Articolele consacrate noiei biruințe, scot în evidență că, cu orașul Rostov Sovietele au pierdut un centru comercial și un oraș important din

punct de vedere al comunicațiilor, iar forțele germane au dobândit o regiune care are o deosebită importanță pentru viitoarele operațiuni.

România, mai mult ca oricare altă țară, înregistrează cu atenție încordată înaintarea în Rusia sovietică, căci astfel se îndepărtează tot mai mult de ea pericolul permanent, ce însemna vecinătatea cu această țară, care avea să privească mereu îndreptate spre noi, indiferent dacă sub formă de prieteni ori dușmani, dar întotdeauna mâinile sale erau întinse spre România, pentru a o sugruma. Și, cunoscând tentativele de subjugare ale vecinului răsăritean, am pornit și noi lupta la 22 Iunie, alături de puterile Axei și aliații săi, acea luptă sfântă care a desrobât pământul copleșit și care-l va asigura României, pentru totdeauna, locul cuvenit în istoria popoarelor demne, cari își cuceresc locul cu grele jertfe de sânge.

Ostașul român și-a înscris numele, precum și a Țării sale, în istoria universală de cele mai strălucite fapte de arme, cari nu pot fi știrbite de intrigi și viclene uneltiri, ca în trecut, arătându-se demn în toate împrejurările să ocupe un loc de frunte în Europa nouă, care se plămădește astăzi, la care la parte activă, fără precupețirea jertfei supreme.

Angela V. Ostoia

Idealuri sociale au trecut peste vremuri, și au rămas biruitoare. Fascismul și Național-socialismul.

— Vademecum social-politic —

de Coriolan Bărbat

Pe ceramul istoriei se proiectează impresionant prin majestatea și forța lor popoarele antice: Egiptenii, Persii, Grecii și Romani, ca cele mai principale.

Lăsând la o parte întocmirile statului, reținem că celeace caracterizate în cea mai mare măsură, în care se găsea majoritatea poporului, cum și situația femeii chiar în clasele dominante, lipsite fiind de orice drepturi.

Poporul de rând, poporul muncitor, era o turmă de sclavi, osândiți să muncească pentru patroni, neavând pentru sine decât îndurarea săpănilor.

Nu aveau nici un drept decât acela de a susține pe grumazu lor buna stare și toată strălucirea claselor dominante.

Ori, contra acestor stări de lucruri, strigătoare la ceruri prin nedreptatea ce le caracteriza, s-au ridicat toți marii reformatori ai lumii, proclamând egalitatea tuturor oamenilor înaintea lui Dumnezeu, dreptatea și iubirea ca linii de conduită sacre și imprescriptibile.

Doctrinile religioase sunt fâșii de lumină, sub acțiunea cărora încep să se contureze și să prindă consistență mereu mai multă conștiința omenească.

Omul începe să judece și să poartă, este făcut din același aluat ca toți ceilalți semenii ai lui; că are aceleași drepturi ca și ei și că nimic nu-l poate deosebi după bună dreptate decât pălăurea sa personală.

Celace a dat însă lovitură de grație societăților antice și mai cu seamă ultimului și celui mai puternic imperiu al lumii — imperiului

roman, — a fost marele frământător de popoare, năvala guhoatelor asiatice, adrese de mirajul unor pământuri fabuloase.

Acestor năvăliri barbare au urmat noi așezări obștești, în cari s'au amenințat un oraș de numeroase și grave pericole, castele războinice deveneau puternice, căpătând pământuri nesfârșite cu tot ce se afla pe ele.

Dar lozmei din cauza prea marelui lor puteri, regii încep să se debaraseze de nobili și să le distrugă puterea, alinându-se cu burghezimea din orașe și țări, care biruieze adă o mulțime de privilegii.

De aici înainte celeace a contribuit să împingă evoluția socială mai departe, sunt toate născocirile genului omenească, în special cele de ordin tehnic, ca: industria manufacturieră, cea mecanică, feroviară, etc., cum și unele împrejurări economice, ca: mizeria tot mai adâncă a claselor de jos, exploatarea lor nemiloasă de către cei puternici și boghi, creșterea populației, etc.

Sub impulsul acestor factori ai progresului ideilor, a invențiilor tehnice și a pauperismului claselor prolecare, apar numeroși vizionari, cari mai de cari mai avântați în construcții de sisteme, cari să facă fericirea lumii.

Așa sunt: „Utopia” lui Tomas Morus, „Cetatea soarelui” a lui Campanella, „Noua Armonie” a lui Robert Owen, „Contractul social” a lui Rousseau, etc.

CORIOLAN BĂRBAT

(Continuare în pag. 3-a)

Serbarea comemorativă a zilei de „9 Noembrie 1923” de către Grupul etnic German din Arad

Grupul etnic german din Arad și județ, și-a serbat ziua comemorativă a primilor jertfiți pe altarul ideii național-socialiste.

Duminecă înainte de masă a avut loc apelul nominal al celor prezenți la Casa Germană, apoi un marș demonstrativ până la Școala „Adam Guttenbrun”, unde a avut loc încadrarea noilor primii în rândurile național-socialiste.

În după masa zilei, la orele 3, a avut loc la Palatul Cultural un festival, la care au luat parte toate formațiile Grupului etnic German, în frunte cu Landesleiter-ul pentru propagandă Francisc Stos, Kreisleiter Peter Bernath, ajutor Kreisleiter Anton Carol și Ortsleiter Müller Francisc. Sala a prezentat un decor impresionant, în deosebi prezența celor două jertfelnice a dat salei un aspect de piozitate.

Raportul a fost prezentat de camaradul Hâniges Sebastian.

A vorbit Kreisleiter-ul Peter Bernath despre însemnătatea zilei de 9 Noembrie 1923. Iar Landesleiter-ul pentru propagandă și presă Francisc Stos a vorbit despre începuturile mișcării național-socialiste în România, relevând atașarea României naționaliste și cinstirea la noua ordine preconizată de marele Führer Adolf Hitler.

Sub comanda camaradului Hâniges Sebastian, s'au executat în ansamblu cântecile: „Die dunkle Nacht ist nun vorbei” și marșul Horst Wessel.

După serbarea dela Palatul Cultural a urmat defilarea unităților la Casa Germană în fața conducătorilor.

Întreaga serbare a decurs într-un cadru solemn și impozant.

Originea Românilor

(Urmare)

de dr. N. LUPU

Din acest centru și mai ales din Panonia, Dacia, Traco-Illyria, s'au întins prae-latinii și au colonizat Italia și au fondat Roma.

Arianismul s'a întins în spațiu progresiv dela Est la Vest. Nu cele 10 ori 20 hantre ale lui tata Enea au colonizat o peninsulă și au făcut un popor.

Acelea au adus cultura greacă. Populația, grosul ei, a venit pe pământ dela Est la Vest, și dela Nord la Sud. Naveau să vie oamenii cu avionul și din câmpiile Iranului, să se așeze drept la Roma și în Latium.

Fenomenul Traian e un incident cu mult ulterior acestuia. Noi suntem mai vechi decât Romanii și întrucâtva, străbunii lor. Ei au fost mai fericiti ca noi. Aceste trei grupe de limbi, cu popoarele care le aparțineau, n'aveau state durabile și granițe fixe. Multe erau nomade și își mutau regiunile după abundența pășunilor, amestecându-se. Multă vreme, cu multe mii de ani înaintea și a Dacilor, au fost

Slavi, cari au lăsat toponomia lor. Germanii ocupau cetățile, ei le făceau ei singuri și dominau văile locuite de alte popoare (Transilvania cu cetățile ei, etc., etc.)

Ucrainenii sunt un popor ieșit din amestecul Slavilor cu prae-latinii, n'au nici nume propriu, căci Ucraina înseamnă țara de margine. E mult sânge moldovenesc în sângele lor, nu din vremea Ducăi-Vodă, cum zic unii, ci din preistoriei.

O asemenea ipoteză, e întărită și prin întinderea de pământ ocupată de Români. Spațiul locuit de Români nu e bine cunoscut. Nici geografia, nici alte științe și informații alcătuite de cei ce stăpânesc câte o halcă din trupul omânismului, n'au să deie vreodată o statistică exactă.

Numărul Românilor în Balcani bunăoară e mult mai mare decât cel cunoscut.

Pe la 1864, Dim. Bolintineanu și N. Densușianu îl estimaseră la

2.500.000—3.000.000 (au găsit Vlahi și în insulele mării Egee).

Malul drept al Dunării, în jurul Vidinului (peste 60 de comune), minorități în toate satele până la Pind, Macedonia, (numită cândva Valahia mare) apoi în vecchia Serbie, Timocul, Moravia, Krama, Munții Homoliei, jumătate din Bosnia (în Jugoslavia) sunt românești.

Dar în afară de Peninsula Balcanică, țările: Panonia, Dacia, Ucraina, adică tot spațiul ocupat de Daco-Traco-Illyri și Scythi, era ori este locuit de Români, compact, ori în insule.

Acesta e spațiul istoric al lor. Ei sunt unul din cele trei popoare componente ale Europei.

Acest imens spațiu, nu e cum zice Weigand, „mi se pare, ca o imensă pată de untdelemn, compactă la mijloc și întinzându-se de parte pe hartie, în toate direcțiunile.”

Fenomenul n'a fost așa, ci invers. Pata a fost mâncată și străbătută pe margini. Căci tragedia acestor popoare a fost imensă, variată și multimilenară. Această masă enormă de popoare prae-latine a avut de suferit în cursul secolelor multe

tragedii și multe influențe.

Din vechime încă, fiind popoare ce cultivau grâul atât de necesar sudicilor, au fost cercetați și influențați de Fenicienii. Cetățile Mării Negre și lungul râurilor, invadate de Greci, care i-au înlocuit erau feniciene. Legenda lui Jason cu lâna de aur simbolizează lanurile de grâu.

E și logic ca fenicienii, care s'au întins pe ambele țărmuri ale Mediteranei, să nu fi neglijat apropierea Mării Negre. După un cercetător cunoscut al meu sunt peste 50 de nume proprii și comune în limba noastră, de origine feniciană: Arad (în Africa), Tir-aspol în Transilvania vine dela Tiras, vechiul nume al Nistrului, care vine dela Tyr. În orice caz, radicalii Mol care înseamnă grâu și Baal, zeul lor, sunt feniciene. Moldova se cheama înaintea Molassia, (țara grâului) și așa a continuat a fi numită de Turci. Kara-Bogdan (țara grâului negru), în balada populară turcă, nu a lui Bogdan cel chior, Baal din Decebal, Bal-cie s. a. asemenea, din îndepărtata influență feniciană. Numai pe vasele feniciene se vede ho-

ra roză și tot pe ele zimbrel și aquila, mărele noastre.

Adio zimbrel lui Dragoș și Moldova, căteaua lui. E mult mai veche istoria.

Au fost desigur multe și variate influențe dela multe popoare și în curs de veacuri și milenii. Nu e locul în aceste rânduri să le descriu, decât pe acelea pe care le știu eu și sunt necesare. Iată de pildă au trecut și au stăpânit pe aici Cumani. Cele mai multe cuvinte turcești din limba noastră sunt dela ei, care erau Turci veniți prin Nord, pe drumul aric. Otomanii ne-au lăsat vreo 20 de vorbe. Bună-oară: Baragan, înseamnă pe cumană, lupărie, țintit bogat în lupi. De acolo, probabil și numele Parângului. Sigur numele de familie Baranga, care mai are din slavă pe vâle (lup) de unde Vălcovici, din turca nouă pe Kurt (lup), Cartovici, pe lup din Lupus, etc.

Dar influența și tragedia mare asupra limbii și existenței înansă a acestor popoare, au exercitat-o, cum era și firesc, vecinii, și deci înamicii lor permanenți și puternici: slavii, arieni și ei.

(Va urma)

URANIA:

TEL.: 12-32

cinematograful filmelor de...sur

Admis pentru tineret

Un film care ne prezintă organizația tineretului din Germania DOROTHEA WIECK, ALBERT SCHÖNHALS

Jurnale de război Ufa 530, ONC Nr. 14

Generația care vine

MAGIA JUNGLEI

Un film de junglă din Africa de Sud

Informațiuni

Berlin. — Se comunică că, în seara din 20 Noembrie, date imprecise din Leningradului, au fost capturate 15 care blindate, iar pe frontul Careliei, grosul armatei bolșevice a fost distrus, capturând 1600 prizonieri și 60 tancuri.

Tokio. — Ziarele japoneze aduc știrea că, pe străzile Moscovei nu se văd decât bătrâni și copii. Toți tinerii au fost trimiși pe front. De-

asemenea și muncitorii după ce li s'a arătat mânia carelor blindate, au fost trimiși pe front. Pe străzi se ridică baricade, mai ales în direcțiile unde se crede intrarea trupelor germane.

Dr. IOAN RADU, medic primar, specialist de nas, gât și urechi, consultă din nou Arad, Str. Tudor Vladimirescu No. 3. Telefon 20-67.

Oficiul P.T.T. reședință principală Arad I

Nr. 26251 din 19 Noembrie 1941

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștința celor interesați că, pentru repararea celor 5 cariole postale dela oficiul P.T.T. Arad 2 — gara — se va ține o licitație prin bună învoială în ziua de 29 Noembrie 1941, orele 10, în cabinetul dirigintei. Lucrările sunt evaluate la suma de lei 49.500.

Acest concurs se va ține în conformitate cu art. 88—110 din Legea Contabilității Publice și normelor generale de țineră licitațiilor publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Oferile timbrate se vor depune închise în ziua licitației, împreună cu garanția de 5% din valoarea ofertei, în numerar sau efecte garantate de Stat.

Devizul lucrărilor se poate vedea în fiecare zi de lucru între orele 8—13 la Biroul Economat dela acest oficiu.

A V I Z

Se aduce la cunoștința cultivatorilor de sfeclă de zahăr, că s'a început încheierea contractelor pentru campania 1942—1943. Semnarea contractelor se continuă zilnic până la 15 Decembrie crt. după care dată nu se mai admite nici o înscriere.

Atragem atențiunea cultivatorilor de sfeclă de zahăr că, este în interesul lor a se înscrie cât mai urgent, pentru că fabrica să poată face la timp toate demersurile pentru scutirea de concentrare și a putea înainta la timp tablourile celor propuși pentru scutire.

La semnarea contractului fiecare va prezenta actul militar, din care să se poată lua datele precise ale situației militare.

Pentru Arad și jur, subscrierea contractelor se face în birourile fabricii, iar pentru celelalte comune din județ, și județele vecine, se va face în comuna respectivă de către delegații fabricii.

În comunele unde fabrica n'a avut până acum cultivatori și se găsesc doritori de a cultiva, se trimite un funcționar dela fabrică pentru încheierea contractului, luarea datelor militare și darea cuvenitelor lămuriri în legătură cu cultura de sfeclă.

Fabrica de zahăr din Arad

In atenția învățătorilor

În conformitate cu ordinul Ministerului culturii și cultelor Nr. 250872/941, se convoacă învățătorii într-o conferință pe data de 25 crt. orele 9 dimineața, la Palatul Cultural din Arad.

S'au invitat autoritățile locale, pentru a participa la această conferință.

Presa locală este invitată pe această cale cu rugămintea de a lua notă despre problemele ce se vor discuta în legătură cu noul drum de urmat.

Colțul vesel

Căldăroșii

— Am un câine atât de inteligent, încât dacă mă vede venind acasă, se duce și-mi aduce pantofii de casă!

— Eu am un purcel minune, el dacă mă vede cu o sîclă în mână, își face coada tirbușon!

Ca judecătorie

Judecătorul: Ești însurat?
Inculpatul: Nu!
Judecătorul: Ce n'ași da să ții în locul tău.

Ca o școală din Leningrad

— Morit, îți dau pe limbă un cuvânt din limba ebraică: „Kakha”: filozof. Spune-mi la plural acest cuvânt.

— Ka... Ka... Ka...

— Dă cu el mai repede, nu cumva să ți se oprească în gât — observă unul dintre elevi.

Ca teatru

— Ce acustică rea e aici!
— Nu simt; am guitarul!

Hărții de Valoare

garantate de stat

cu cel mai convenabil preț, puteți cumpăra sau vinde, la

BANCA
GOLDSCHMIDT

Arad, Str. Eminescu 4

Colțul cîmăturilor

Ghici ghicitoarea mea

Am o casă vîrșită, nu are nici ușă nici fereastră; cîneva viețuiește în ea?

(NO NI TIAI)

Sus tună,
Jos răsună,
Creștinii s'adună?

(BISERICA)

Cine a văzut întăia zi?

(ADAM)

Sună din cetate
Și s'aude peste sate
Pe cei vii li cheamă,
Pe cei morți li plînge?

(VOCEA PĂTRULUI)

Ce sînt n'are suflet și face minuni?

(CRUCEA)

La mijloc flocos și la margine netedă?

(CUNUNA)

Ce se leagă cu gura
Și nu se desleagă cu mîna?

(VINUNCA)

(Din volumul „Ghicitorile Bănărene” de LUCIAN COSTIN)

COLȚUL LITERAR

Cîntecul vieții

Regreși că toamna-ți smulge tinerețea

Și-ți obosește anii viitorii?

Regreși că 'n viața la se oglindește

Destinul-atdior jalnicii muritori?

Nu te gîdui că vremea te tîrîște

În urma ei pe drumul prăfuit,

Nu te nîrsta când ochiul tău privește

Arsura unui vis neîmplinit.

Întinde dornic mîinile-amîndouă

Spre brațul vieții care-i înc' al tău,

Îa cupa plină de noroc și otrăvă,

Golește-o pasionat, avid, mercur.

Dacă puterai-ți va răpi coroana

Și vei rămîne siab și solitar,

Depune-ți inima cu'n imn de slavă

Pe-al vieții crud și arzător altar.

Verona Brates

Sfârșit de elegie

Harta durerilor întoarse din lut
O descifrăm — sfîșiați — tot numai noi.
S'a redeschis cicatricea de pe „turloi”
Supurînd înfrîngerea destinului durut...

Aceas toamnă..., Mangalia..., o plajă
Cu sanatoriul departe de oraș
Eu, Petru Homocanul, poetul nevoias,
Veghez lângă amurg, mușcat de atîta vrajă...

Amintindu-mi de lanurile de porumb:
Adânci tristeți mă despică în os...
Șesul amintirii e atît de frumos,
Și sufletul e-o pasăre cu aripi de plumb...

Petru Homocanul

SUB UMBRĂ...

Poiana-i adormită... în trecut mi-aștense privirea:
Sub umbra unui arțar ne reveadam iubirea...

Privesc, dîcînd povara de gînduri și de vise...
Povara unui suflet cu dorurile închise...

La poarta uitării bătut-am în zadar:
Ecoul mi-a umezit în lacrimi de cleștar...

Poiana-i adormită... mă doare amintirea:
Sub umbra unui arțar ne reveadam iubirea...

Poiana-Sibiului
August 1940.

Ana Hîndorean

POETUL

Un licurici de aur în noapte a scînteiat...
Și îl batjocurește necumpătat prostia,
Iar cei ce-l înțeleg îi poartă invidia;
Și el rămîne singur cu visul lui curat.

Îi-e sufletul o coardă de albă violină
Cu care se agăță pe ramuri de lumină,
Și rupe câte-un strugur ce-l scutură în gol
De luminează o clipă a zilelor nămol.

Alex. S. Jeleleanu

OCTOMVRIE

În vie cîntă Octomvrie îngălbenit de gînduri —
Ca mîine-i cade fruntea goală 'n patru scînduri —
Pe drumul lung al toamnei chiuiesc flăcări și cu vinat
În chiotul lor cum se topi seninul...

Și glasul de sălcăni obia-i aud tîșind
Cum de-l astupă moartea pe lângă el pîșind,
Hei, frate bun căzut în lupte peste Prut, —
Hei, tare-i lungă toamna și tare n'ași fi vrut...

Victor Calmuc

In atenția autorilor de cărți de poezie

Miscarea poetică ADONIS, SCU, cu adresa în București, Squarul Leova, 4, câte 2 sau 3 ex. din volumele ce au tipărit. Un buletin trimestrial va informa asupra complotării bibliotecii, propusă a fi de cercetare publică.

RESTAURANTUL „VULTURUL NEGRU” RADISTE

STR. BUCIUMULUI N-ral 1

Local familiar, grătar special în zile cu carne, muzică de primul rang, dans. Preturi moderate.

PROSCRISUL

Finlanda sub teroare

CU:
STEN LINDGREN
GULL-MAJ-NORIN
JOHN EKMAN
protagoniștii marelor
teatre din Stockholm
și Copenhaga
Regia: GEORGE SCHNEE VOIGT
Prod. SVENSKA A.B. NORDISK

Acest film se va re-
prezenta sub auspiciile
Consiliului de Patronaj,

AL OPERELOR SOCIALE

Repr. 5, 7-15 și 9-30

Jurnal O. N. C. și UFA

cu ultimele evenimente:

Ocuparea Odesei

„LIBRO”

Propr. MERA PAULA

—Librărie și Papetărie—

ARAD,

Bul. Regina Maria No. 12

GRAMOFONE ȘI PLĂCI la

MUZSAY IOSIF magazin de haine barbatesti S'A MUTAT din Str. Gen. Berthelot 2 — la No. 6
— Vizitasti-l fara obligatiuni — Mare asortiment — Prețuri moderate

A v i z

Se pune în vedere celor interesați că o parte din personalul Oficiului de Orientare Profesională din Arad, fiind desconcentrat, oficiul și-a reluat activitatea, funcționând normal, conform orarului de iarnă al instituțiilor de stat.

Candidații la uceșicie vor aduce cu ei certificatul de școlaritate și de naționalitate.

Examenul individual se țin în fiecare zi înainte de masă. Examenul colectiv se face o singură dată pe săptămână, Vinerea, la orele 3 p. m.

Conducătorul oficiului:
D. SALADE

Idealuri sociale au trecut peste vremuri, și au rămas biruitoare: Fascismul și Național-socialismul..

(Urmare din pag. I-a)

Vin apoi: naturalismul, industrialismul, individualismul (cu păcatul său cel mare: factorul exploatare al capitalismului liberalist), solidarismul, socialismul, ideologia cu infiltrație iudeo-masonică lansată de jidanul Kori Marx: comunismul, anarhismul, ca cele mai principale.

Vom trece peste plămămirile lui Morus, Campanella și Rousseau, plămămiri generoase, avide de cdt mai multă dreptate pe lume, dar prea mult certate cu rațiunea și cu bunul simț.

Comunismul demascut este spre finalul prăbușirii sale.

Spiritului modern, pe care plăcările științei l-au curățat și-l curăță de multe erezii ale ignoranței, îi trebuie un ideal de viață, care să-i permită satisfacerea tuturor năzuințelor lui de mai bine; îi trebuie o lume nouă în care — dacă nu egalitatea condițiilor de trai — dar ierarhia meritelor și stea la baza alcătuirii ei sociale.

Două făgașuri, două concepții cu acelaș conținut idealist le solicită deopotrivă, cărmuind popoarele spre limanul fericirii.

La un capăt al axei stă: FASCISMUL, la celălalt capăt al axei stă: NAȚIONAL-SOCIALISMUL.

FASCIARE înseamnă: a lega, a cuprinde într'un mănunchiu, FASCISMUL e așa dar o formă, care neagă orice voință individuală și include totalitatea, printr'un singur numitor, într'o colectivitate. După cuvintele lui Mussolini, fascismul este „o concepție de viață istorică, prin care omul ca atare nu numără nimic și își câștigă însemnătatea prin înglobarea lui în familie și societate, în națiune și istorie. Când nu se manifestă în acest cerc, e ca și inexistent.” Deviza fascismului scoate în relief cuvintele lui Mussolini: „Totul pentru patrie, totul în patria ta, nimic în afară de patria ta.” Toate fasciile laolaltă se năzuiesc, prin cuprinderea lor colectivităților, cu tot avântul spre o

lăță comună, aume frânarea libertății individuale, printr'un sentiment mai superior: înlocuirea egoismului, care sălășluște în fiecare om, cu un concept de viață altruistică. Și astfel, oamenii încercuți într'o unitate, sunt constrânși a recunoaște deviza: „binele comun înaintea interesului personal.”

NAȚIONAL-SOCIALISMUL prezintă de Führerul Adolf Hitler în capot d'opera sa: „Mein Kampf”, es e domnia națiunii prin ea însăși, guvernarea pe care și-o dă ea însăși pentru binele și mărirea ei, potrivit cu năzuințele sale și cu principiile dreptății.

Dar dreptate înseamnă munca tuturor fiilor ei, suferința și bucuria fiecăruia în parte.

Național-socialismul este așa dar domnia poporului de baștină, urmărind împlinirea acelorăși destine și idealuri de viață socială, dar în forme depinzând de structura spirituală, caracteristică fiecărui neam.

Național-socialismul după însăși concepția marelui Führer Adolf Hitler, este domnia celor de un sânge și de o lege, țâșnind din dragostea tuturor pentru meleagurile pe cari i-au așezat moșii și strămoșii, muncindu-le cu sudoarea frunții, apărându-le cu prețul vieții.

Național-socialismul este domnia umbrelor sfinte ale trecutului și a urmașilor lor, este domnia popoarelor, a căror vrednicie face să rădească țările și plaiurile, să răsună văile și culmile de acelaș chiot al muncii, de acelaș imn al credinței.

În această regăsire, după alătea sbuciumări, România de azi, România eroică, se află astăzi alături de țara-soră Italia și alături de harnicul și eroicul popor german condus de cel mai genial om al timpului nostru: Marele Führer Adolf Hitler!

CORIOAN BĂRBAT

MEDALIOANE DE AVIATORI

De Mihai Moșandrei,
Din rezerva Aviației

Sublocotenentul Ioan Vonica

Pe sublocotenentul Ioan Vonica l'am cunoscut pe zonă, în primele linii, printre tinerii mei camarazi. Asemeni albinelor ce fără încetare se duc și revin la stup, după ce au colindat câmpuri în floare, sau au alungat fluturii prădătorii de miere avioanele Grupului nostru, se duceau în însoțiri de bombardiere să fâlfâie o clipă, deasupra corolelor de foc ale tunurilor anti-aeriene, ce mărgineau Odessa.

Erau zile grele, când alarmele și misiunile, dela răsăritul soarelui și până la căderea nopții, nu mai coteau.

Pilotul deși infometat ca un pui de lup, era silit să arunce la repezeală șervetul dela gât, și să lase lingura în ciorba caldă ce aburea.

Întâi și pe sublocotenent Vonica: mei măruntel decât toți, cu fața oacheșă și patrată, însă cu doi ochi vii și veseli, cu scilipiri ascuțite de diamante negre. Acești ochi profunzi, tremurători ca un jar nestins, dădeau tot interesul figurii lui.

În fiecare nouă misiune ce i-se încredința, ardea în el patima de a întâlni un Rata, cu care să-și poată măsura vitejia sufletului impetuos.

În liceul militar, acest ardolean mărunt, din Poiana Sibiului, reușea să se claseze totdeauna întâiul, fiind cu regularitate șeful promoției lui, în toți anii.

Ideal camarad, colegii lui de clasă, Șelei și Mara, mi-l desvăluiau ca pe un fenomen, ce avea tot atât de multe aptitudini pentru abstracțiunile matematice, cât și pentru scândarea textelor de latinește.

Învăța puțin, dar asculta mult, știind s'o facă, ajutat de memoria lui neobișnuită, ceea ce făcuse pe colegi să-l poreclească: „copilul-minune”, spre ciuda lui, care răspundea la această învecivă, cu vehemență și ironie.

L-am surprins pe front, când la trapașiere, băieții povesteau luptele din văzduh cu sovieticii. Atunci îl vedeam binisor apropiându-se. Figura lui nervoasă, i-se crispa și cu toată ființa lui părea că, în parte la peripețiile întâlnirii. Când totul era sfârșit, șoptea printre buzele fine: „dece oare n-am și eu norocul să dau piept cu ei?”

După numeroasele noastre victorii aeriene a întâlni un bolșevic în aer, era cam tot atât de greu, cât a da prin junglă față în față cu un tigru.

Zilele de „vânătoare liberă” — adică nu de însoțire de bombardiere, ci de căutare de Rata bolșevic — erau pentru Grup ocazii de adăvărată bucurie.

Ultimile zile de August, fusese adevărate „cimitire de avioane sovietice”, pe malul transnistrian.

În ziua de 27 a lunii ce a trecut, la ora 8, când s'a declanșat misiunea, se anunțase multe avioane de vânătoare inamice, care dela sol ne mitraliau trupele terestre, în sectorul X.

Comandantul chiamă pe toți piloții, întrebându-i mai mult în glumă:

— „Care dintre voi vrea să doboare al 50-lea Rata?”

Printre primii care s'au înfapt argumentând: Eu n'am doborât nici-unul, faceți-mi mie această onoare, a fost Sublt. Vonica Ioan.

În aceea seară, singurul care nu s'a mai întors cu patrulele decanșate, a fost tânărul ofițer inimos.

În inimi însă, ne rămăsese o slabă rază de nădejde; coechipierul său adjutantul Z., zărise famui ce

cuprinsese I.A.R.-ul 80, și văzuse limpede ca pe o floare albă, parașuta pilotului deschizându-se.

Fără să poată interveni, cum fac infanteriștii, îl lăsașu căzând de parte cu sufețele sfâșiate, obligați să continue șborul, asemenea păsărilor migratoare, părăsind pe cele betege cu plumbi în aripi.

După multe zile scurse, pășesc acum cu o inimă închisă, sub umbra castanilor, pe alei frumoase pavate, ale unui mare spital bucureștean. Totul e numai curățenie și ordine!

Ce deosebire între această atmosferă de liniște monastică, și tumultul motoarelor, lătratul mitralierei, chiulul sirenelor, de pe front!

Două lumi, două ipostaze diferite, ale aceleas neînțelese existențe omenești.

Totul acolo era sfâșiere, trăzneli, serăsniri din dinți, încordări sub sudoare; totul e aici: mângâiere, alinare, uitare, somnolență, împăcare.

Când un soldat cu fața blândă îmi deschide ușa albă a unei camere ce tescuia tăcerea văluită și mirosul medicamentelor tari, mă oprii nedumerit în fața unui pat, vechiat de un tânăr, probabil medic, cu surdă amabil și ochelari negri.

Fusesem introdus în rezerva unde e îngrijit sublocotenentul Vonica Ioan. Priveau însă, fără să recunosc, chipul carbonizat, plin de răni, supurându-se, al camaradului meu de glume. Avui impresia unei confuzii și întrebai din nou: Mă rog, eu caut pe dl. aviator Vonica?

Eu sunt, eu sunt dl. sublocotenent, o voce abia șoptită veni din adâncuri de păluri și perne moi, mă aduse în fața realității.

Avui o tresărire nevoită, apoi mă așezai la capul lui de răni sângeroase, al camaradului meu.

De cealaltă parte a căpățiiului lui, tânărul medicinist ce mă primise, îi apăra crusta arsurilor, de muștele supărătoare, cu pânza unui minuscul evantai.

Toate cuvintele mi-se prinseseră cleioase de limbă. Mai aproape de el, întâlnii privirile purulente și umede, fixe și albastre ca două sta-grate era tot ce rămăsese din ochii lui arși, odată așa de frumoși! Totuși azi, medicul era convins că, vederea îi va reveni în întregime.

Raza soarelui începuse să se strecoare, luminând vijeliosul suflet.

Toată vioiciunea trupului atât de dinamic, era prinsă ca în ghips, sub tenacea durere a rănilor ce-i alungase de multă vreme somnul, și-i slăbise ca pe un sfânt. Îndrăznesc să tulbur marea tăcere.

— „Dacă nu te obosește, spunem cum a fost?”

Arsul pe rugul patriei, adunân-

du-și încă odată toate forțele rămase, îmi spuse în cuvinte abia șoptite:

„Era ziua fatată mie de 27 August, când am plecat în vânătoare liberă, șeful patrulei fiind sublocotenentul M.”

„Picăm dincolo de Nistru, când în același timp văd urcându-se spre spatele meu patru Rata. Întorc direcția și pic asupra lor, prin zănd bine un avion dușman, în colimatorul de ochire al aparatului meu.

„Abia am descărocat o rafală scurtă, când zăresc alte două-trei Rata, mitralind-mă cu toată patima din spate. Încerc să degajez urcând, totuși Ratele s'au ținut foarte bine după mine, și tocmai când vroiam să cobor spre a mă salva, am fost prins de o rafală de gloanțe incendiare, care îmi sparg conducta de benzină a I.A.R.-ului meu.

„Simt peste mine curgând un lichid, și în același timp izbucnește o flacără uriașă, ce mă înconjură în carlingă. Mai puternic decât mine, instinctul de conservare mă face în mod reflex să desfac centura de siguranță și să mă prăbușesc în gol, spre a mă feri de foc.

„Curios, în aceea clipă văd lângă mine pe toți ai mei, așa de vii, încât i-ași fi putut strânge în brațe.

„Caut mânerul parașutei și trag cu violență de el. Văd imediat deasupra capului, umbrela de mătase deschizându-se, și atunci mă pot cu groază privi. Aveam pantalonul ars până mai sus de genunchi, iar pielea și carnea de pe mână, îmi fâlfâiau în zădrențe. Nu scăpasem totuși de moarte, căci un avion inamic continua să tragă în mine cu toată furia orăbă a lasului, găurindu-mi parașuta. Înarozit, mi-am pus mâinile în cap și așteptam sfârșitul meu tragic.

„Prin minune ajung la pământ încă viu, și mai am forța să fug până la prima groapă de pământ ce o găsesse înaintea mea, și în care mă arunc, să pot scăpa de răpădăla infernală a mitralierelor dușmane, care încă continuau să tragă.

„Îmi reculeg ultimele puteri și caut soldații noștri, dar pierd cunoștința repede.

„Prin ombulanțele divizionare și grație transportului aerian, am ajuns acî un moment mai de vreme.”

Orice vorbe, orice încurajare năvă, față de acest brav, ie simțeam balasturi inutile. Totuși nu mă pot despărți fără a-i ura din partea comandantului și a întregului Grup de vânătoare, o revadă însănătoșire. Apoi ușile albe ale camerei de spital, se închid peste aceeași suferință: aspră, tăcută și tristă, jertfă din plin, pe altarul Patriei!

M. MOȘANDREI

Din rezerva aviației

Comunicat

Cercul de Recrutare Arad, face cunoscut:

În conformitate cu ordinul Marelui Cartier General și ordinul Comandamentului 7 Teritorial;

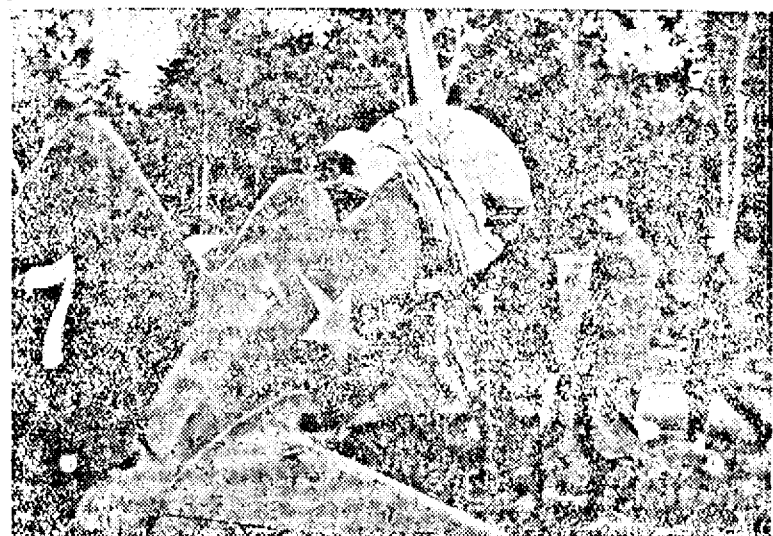
Doamnele soții de ofițeri, funcționari de Stat, profesoare, precum și alte Doamne, cărora le permite timpul necesar, de a contribui la alinarea suferințelor răniților noștri, să facă serviciul de soră de caritate benevolă, sunt rugate a se prezenta la Cercul de Recrutare Arad, pentru înscrierea și reparti-

zarea la spitalele respective.

Numele Doamnelor cari se prezintă pentru acest serviciu, urmează a fi comunicat Comandamentului 7 Teritorial și Marelui Stat Major.

Cercul de Recrutare Arad

Dr. COSTA ROMULUS, medic specialist în boli de femei, nașteri și operații ginecologice, fiind demobilizat, consultă din nou în Arad, Bulev. Dragalina No. 12. Telefon 21-12

Avioane sovietice de vânătoare distruse de către germani. (PK. Ob.)

DIRECȚIUNEA BARULUI FLORIDA

FLORENCE și senzaționala dansatoare Caucaziană O L G A împreună cu alte numere de atracție complex schimbate. Se servesc imbisuri speciale înainte de începerea programului. Celebru J A Z Z F A G H I U R A - W A G N E R.

are onoare a anunța senzaționalul program pe luna Noembrie în frunte cu celebrul duet feminin MARY AND

Plăcile de blindaj și cuirasele submarinelor

O vizită în marile industrii de laminare

Vedetele rapide germane atacă neostenite forțele navale engleze, submarinele năvălesc fără frică în mijlocul convoiurilor și și aleg „bucătica cea mai grasă.” Nici teribilele bombe de apă nu sperie echipajele submarinelor, mereu se aude că, deși încolțit de ghiuiele inamice, submarinul a scăpat neatinș și s'a înapoiat la bază victorios. Aici trebuie recunoscut triumful tehnicii germane în construcția submarinelor.

Este interesant de văzut cum se construiește impermeabilă „piele” a unui astfel de submarin. O cuirasă de oțel care apără echipajul submarinului tot așa cum casca de oțel protejează capul infanteristului.

Cum ajunge minereul de fier să se transforme în plăci, și cuirase, submarine și vase mari de luptă, tancuri și atâtea alte arme și aparate?

Bucata de oțel brut este dusă în blocuri mari la laminare. Laminarele sunt niște mașini formate din suluri cilindrice paralele, care transformă bucata de metal înroșit în plăci, tablă, etc. Pentru fabricarea plăcilor cilindricilor laminarelor au o suprafață perfect netedă. Laminarele care lucrează tablile de fier cu diferite profiluri (șanțuri, adâncituri, striatuni, etc.) au suprafața modelată în forma respectivă. Cu timpul, forma cilindricilor laminarelor au căpătat cele mai felurite

forme, după necesitate, ajungându-se totodată la mașini cu mai multe perechi de cilindri.

Laminorul este acționat de moloare cu aburi sau electrice. De obicei numai o singură pereche de cilindri e legată direct cu motorul, celelalte fiind mișcate printr-un sistem de roți dințate. Cum decurge operația? Blocul incandescent este scos din cuptor, și transportat pe uluci metalice spre laminare; treptat, blocul devine tot mai subțire, lungindu-se și lăundu-se. Masa incandescentă e turtită mereu ca un aluat, până capătă grosimea și forma voită. Calitatea lucrului executat se vede după dimensiunile, omogenitatea și absoluta netezime a suprafeței. Fiecare poate să-și dea seama ce înseamnă aceasta pentru o placă de oțel, al cărei rost este să acopere corpul unui submarin sau tanc.

Inginerii germani — se știe că, Germania este țara, prin excelență industrială — nu s'au mulțumit cu mașinile obișnuite, care fabrică și tablile de fier ordinare. Industria de război cere adesea cuirase atât de grele, că doi oameni nu pot să le miște. Aici a intervenit spiritul inventiv german, construind laminare automate: un bloc metalic este transformat cu ajutorul lor într-o placă lungă de 250 metri și lată de 2,5 m., și aceasta numai cu ajutorul câtorva mecanici, cari supraveghează operația și mișcă din când în când o manivelă sau un comutator electric.

Aici e vorba numai de dibăcie. E de necrezut cum, numai în câteva minute, un bloc incandescent imens este transformat într-o fâșie metalică — uneori groasă de 1,3 milimetri! — care cântărește mai multe tone. Laminarele sunt prevăzute cu tot felul de aparate de precizie pentru supravegherea continuă a vitezei mașinii, presiunii, temperaturii, etc. Producția anuală în laminarele germane nu are concurență în nici una dintre industriile străine.

Apel

Sindicatul cultivatorilor de sfeclă de zahăr din Arad-Banat, invită pe toți cultivatorii membri de a-și anunța pretențiunile de melas ce vor să obțină, în scris sau verbal, la sediul Sindicatului din Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 41, până cel mai târziu finea lunii Noembrie. Anunțările ulterioare nu se vor lua în considerare.

Odată cu anunțările cantităților la care reflectează, cultivatorii vor indica și cantitatea de sfeclă furnizată să o primească sub formă de melas. Prețul melasului este cu 50 procente mai scump ca prețul sfeclăi. Despre aprobarea cantităților cultivatorii vor fi avizați la timp. Melasul preluat trebuie folosit exclusiv la hrana vitelor.

Sindicatul cultivatorilor de sfeclă de zahăr din Arad-Banat

Prefectura Județului Arad

SCRISOARE DE MULȚUMIRE

Pentru concursul dat de locuitorii Municipiului Arad, la strângerea fondurilor pentru „Darul Ostășului” prin reținerea invitațiilor și participarea lor la Concertul Simfonic al Corului Orchestrei Simfonice a Armatei, — organizat la 1 Noembrie 1941, cu care ocazie s'a realizat și predat celor în drept, suma de 261.260 lei, — în numele

Marelui Stat Major, și al meu personal, țin să-mi exprim întreaga mea recunoștință și grațitudine celor care și de data aceasta au înțeles să-și facă pe deplin datoria de buni Români și Cetățeni.

Arad, la 12 Noembrie 1941

Prefectul Județului Arad:

Colonel MIHĂILESCU

Adunarea Generală a Asociației aviatice „Mica” din Brad

Incheiindu-se anul, Asociația aviatice „Mica” din Brad, în cadrul Adunării generale a adus laude comitetului de conducere pentru realizările de rodnică activitate, despre care fac dovadă eloventă marea număr al brevetaților bine instruiți, apoi s'a discutat programul viitor și totodată s'a procedat la alegerea noului comitet de conducere.

Președinte: d. ing. V. AMBRUS, harnicul și neobositul director al Soc. „Mica”; vicepreședinte: d. ing. Petre Keminger, procurist la „Mica”; secretar general: d. ing. Virgil

Damian; secretar de sedință: d. R. Gabăr, avocat din contenciosul „Mica”; casier-contabil: d. Viorel Incicau, șeful serviciului de materiale la „Mica”; membri: d-nii dr. Cornel Ivan, prim-medical spitalului din Brad; Cardin Ciocan, directorul liceului „Avram Iancu” din Brad; Nicolae Obădău, secretarul general al Soc. „Mica”; prof. Emil Fugădă, directorul Cassei de Economii a angajaților „Mica”; cenzori: d-nii Ion Ghișă, expert contabil, directorul Băncii „Crisana”; ing. Gh. Popescu, Bărbușiu Damian, funcționari la „Mica”.

Rep.

Ultima oră

INTERNE

Cuvântul Mareșalului Antonescu

București. — Comisiunea Centrală a Adunării plebiscitare, instituită pe baza Decretului-Lege Nr. 3052 din 5 Septembrie 1941, sub președinția d-ului Lupu, Președintele Înaltei Curți de Casație, a proclamat ultimul rezultat al voturilor exprimate de la 9 până la 15 Noembrie, care este de 34 milioane 46 mii 853 DA și 88 NU.

Cu această ocazie d. Mareșal Ion Antonescu, conducătorul statului, adresat poporului român închinarea sa de recunoștință pentru încrederea exprimată în votul plebiscitar, spunând că „Neamul românesc nu pierde, pentru multă multitudine solidarității românești, datorită căreia românii n'au întârziat de a urma pe Conducător atunci, când le-a cerut să-l urmeze în lupta de reclădire a Neamului și a reasezării în drepturile sale, realizând mândra

noastră ridicare în acest an de război, mulțumind încrederea exprimată în DA.

Celor necrezători, dar cu credință în dreptate și adevăr, cari au votat cu NU, Mareșalul le pune întrebarea, că cine ar fi putut face mai mult, decât cele înfăptuite de d-sa în decursul unui an, care găsise Neamul zdruncinat și armata țării dezonorată, înfăptuind desrobirea și redând onoarea.

În continuare, d-sa spune că, d-sa nu este Dumnezeu ca să schimbe fața lumii, trăim vremuri grele și se vor reculege numai națiunile cari știu să jertfească prezentul pentru viitorul Patriei.

Ca încheiere, d. Mareșal îndeamnă poporul să fie mândrii că într'un an am ridicat Crucea Golgotei spre Răsărit și cheamă pe toți, bătrâni și tineri la ordine și muncă.

Amânarea concursului pentru ocuparea postului de referendar

București. — Se aduce la cunoștința celor interesați că, concursul pentru ocuparea postului de referendar stagiar de pe lângă Înaltă Curte, a fost amânat pentru data de 8 Ianuarie 1942.

EXTERNE

Presa Italiană despre ocuparea orașului Rostov

Roma. — Ziarul „Stampa” ocupându-se cu desfășurarea luptelor duse în colonii, scoate în relief tenacitatea soldatului Italian din Mar marica.

Mai departe, ocupându-se cu cercirea orașului Rostov scrie că, do

minația germană a orașului avea mari repercursiuni în mersul operațiunilor viitoare.

Se evidențiază importanța strategică a ocupării Rostovului, căci astfel cu această cucerire, germanii se află în Caucaz.

Recitalul baletului Rhenan la Arad

Recitalul de dans, de Joi seara, a dat prilej publicului arădan să-și exprime admirația pentru realizările artistice germane, evidențiate de trupa de balet Rhenan.

Prin precizie, ritm și artă cu care tot ansamblul merituos a știut să imprime cea mai elegantă linie mișcărilor, baletul Rhenan a creat atmosfera unei nobile Germanii, care a ridicat stăvilarele ce îngredeau artele, reprezentând-o cu demnitate peste hotare, cucerind sala din prafurile clipe și aplauzele furtunoase nu mai conțeneau.

Spoziul nu ne permite de a evoca fiecare număr cu amănunțimea cuvenită și nici n'am ști care din punctele programului bogat și variat s'ar putea accentua mai mult, căci tot ansamblul, prin traducerea fiecărei melodii în armonie de mișcări fără greș, s'a achilat pe deplin și fiecare număr a însemnat o revelație artistică de perfectă coreografie.

La stilul dansului, de cea mai desăvârșită noblete în mișcare, se condote de grație și estetică, ca o dovadă în plus a gustului artistic. S'au adăugat toatele originale și adevărate la sens, constituind o contribuție la interpretare, cari au stăruit admirație și aplauze spontane.

Ar fi greu, dacă nu chiar imposibil, de a preciza care număr al programului a plăcut mai mult publicului. Valsul, legănatul ca o cadelnită, desfășurând valurile toaletelor în trambă de nori, ca fumul tămăiei și al mirtului sacrificate pe altarul Terpsichorei, în ritmul melodiei „Dundrea albastră”, muzică visată de Johann Strauss, în care corpurile mlădioase și gingașe se îndoaiau ca niște arcuiri, iar

măinile prin mișcări ușoare și ritmate țeseau însăși melodia dansului, ne mai știind dacă vârful picioarelor, mai atinge pământul; ori, „Mazurca din 1870”, care se evidențiază ca un balet acrobatic, întregit cu măști reușite; a cucerit aceluși iureș de aplauze frenetice „Parodia de concert”, executat de un excelent interpret al baletului comic, posesor de o gamă de nuanțe și varietate de mimică a feței redând cu o siguranță desăvârșită expresivitatea de sentimente, ca și „Oglinda”, oglindind fidel precizia în armonizarea mișcărilor al artiștilor.

Reprezentarea trupei de balet Rhenan, a fost unul din spectacolele cele mai bine încheiate, în care forțele artistice duceau cu egale realizări de perfecție coreografică și expresivitate, transportând spectatorii într-o lume de frumuseți fete.

SONA

Dr. PETRIȘOR VIOREL, specialist în boli interne, s'a reîntors de pe front. Consultă între orele 8—10½ a. m. și 3—5 d. m. în B-dul Carol No. 14 (vis-à-vis de Camera de Muncă). Telefon 23-85.

CUMPARĂM

Gluvericale din platină, aur și argint, tacâmuri și articole decorative de argint și bronz

IOANOVICIU & HARTMANN

ARAD, Palatul Minorilor

Dr. CHIDIOSAN, medic primar de spital, specialist în boli și operații de nas, gât și urechi, s'a reîntors de pe front. Consultă între orele 8—9 a. m. și 3—6 d. m. Str. Cloșca 6. Telefon 17-60.

Ați semnat la

Împrumutul Reîntregirii?

ATENȚIUNE!

În curând se deschide biroul

„Mijlocirea”

Strada Robu Nr. 2.

unde găsiți toate resursele de vânzări și cumpărări de tot soiul, fără să pierdeți timp și bani.

MIJLOCIREA afacerilor de comerț nu se mai face astăzi de evrei, ci de omeni și moși, a căror dibăcie și hărnicie e cunoscută